

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – LWA-4101-024-05/2013
P/13/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/019 – Efekty wspierania środkami z funduszy europejskich sektora MŚP w województwie mazowieckim na przykładzie działania 1.5 – Rozwój przedsiębiorczości ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Robert Kaczmarczyk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 88581 z dnia 21 października 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zakład Usług Budowlanych i Transportu ² 05-200 Wołomin ul. Łukasiewicza 14
Kierownik jednostki kontrolowanej	właściciel przedsiębiorstwa ³ (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Zakład osiągnął i utrzymał wszystkie wskaźniki rezultatu projektu określone we wniosku o dofinansowanie. Osiągnięto również wskaźniki produktu w zakresie liczby dokapitalizowanych przedsiębiorstw, zakupionych środków trwałych oraz powierzchni zmodernizowanych obiektów.

Nie osiągnięto jednak w pełni wskaźnika produktu w zakresie liczby utworzonych miejsc pracy we wspartym przedsiębiorstwie. Z zakładanych 11 miejsc pracy utworzono tylko dwa, na stanowiskach operatorów koparko-ładowarek. Ponadto nieterminowo złożono do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych⁵ *Sprawozdanie w zakresie monitorowania trwałości projektów oraz obszarów szczególnego ryzyka* za rok 2012.

¹ Celem kontroli było dokonanie oceny projektu realizowanego w ramach RPO WM w zakresie osiągnięcia i utrzymania zakładanych efektów realizacji projektów oraz wskaźników produktu i rezultatu, z uwzględnieniem zasady trwałości oraz terminowości i prawidłowości składania Sprawozdań w zakresie monitorowania trwałości projektów oraz obszarów szczególnego ryzyka.

² dalej: Przedsiębiorstwo lub Beneficjent.

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r., o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm., dokonano wyłączenia danych osobowych przedsiębiorcy.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ dalej: MJWPU.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Efekty realizowanego projektu

Opis stanu
faktycznego

W dniu 14 października 2009 r. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Ogólnobudowlanych i Transportu Robert Przesmycki, zawarł z Województwem Mazowieckim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa Mazowieckiego, umowę⁶ o dofinansowanie projektu *Zakup koparko-ładowarek oraz wykonanie odwodnienia terenu i utwardzenie nawierzchni bazy transportowo-sprzętowej i magazynowej na terenie firmy*, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR) w ramach Priorytetu I *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu*, Działania 1.5. *Rozwój przedsiębiorczości Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013*.

Zgodnie z aneksowaną umową o dofinansowanie, całkowita wartość projektu wynosiła 5 774 260,00 zł, z czego wartość dofinansowania łącznie 1 893 220,00 zł (w tym z EFRR 1 609 220,00 zł oraz z budżetu państwa: 283 980,00 zł).

We wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie określono wskaźniki realizacji celów projektu wraz z ich planowanymi wartościami docelowymi.

Wskaźniki produktu:

- liczba dokapitalizowanych przedsiębiorstw – 1 szt.
- liczba utworzonych miejsc pracy we wspartych przedsiębiorstwach – 11, w tym ośmiu pracowników budowlanych i trzech operatorów koparko-ładowarki
- wartość zakupionych środków trwałych /wartości niematerialnych i prawnych służących wdrożeniu projektu – 4 733 00,00 zł
- powierzchnia zmodernizowanych obiektów – 13 000 m²

Wskaźniki rezultatu:

- liczba innowacji wprowadzonych przez powstałe dzięki udzielonemu wsparciu przedsiębiorstwa – 3 szt.
- liczba działających MSP, które prowadzą sprzedaż produktów lub usług powstałych w wyniku udzielonego wsparcia – 1 szt.
- liczba przedsiębiorstw wyposażonych w sprzęt specjalistyczny – 1 szt.
- liczba udoskonalonych produktów/usług – 1 szt.

Data zakończenia realizacji projektu, zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej w zakresie monitorowania projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w okresie trwałości oraz przeprowadzania kontroli obszarów szczególnego ryzyka i kontroli trwałości⁷ (dalej: *Wytyczne IZ*), jest data zatwierdzenia wniosku o płatność końcową oraz otrzymania przez przedsiębiorcę płatności końcowej, tj. 22 kwietnia 2011 r. Od tego dnia liczony jest trzyletni okres trwałości projektu.

(dowód: akta kontroli str. 5-244)

Kontrola wykazała, że planowane wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały osiągnięte w okresie realizacji projektu (zakończenie realizacji zgodnie z § 6 ust. 1 umowy o dofinansowanie do 15 stycznia 2011 r.), w następującym zakresie:

⁶ Umowa nr RPMA.01.05.00-14-023/08-00 zmieniona aneksami: nr RPMA.01.05.00-14-023/08-01 z 6 sierpnia 2010 r., RPMA.01.05.00-14-023/08-02 z 13 sierpnia 2010 r., RPMA.01.05.00-14-023/08-03 z 23 października 2011 r., RPMA.01.05.00-14-023/08-04 z 8 kwietnia 2011 r.

⁷ Załącznik do uchwały nr 2178/95/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 11 października 2011 r., zmienionej uchwałą Nr 2638/218/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 18 grudnia 2012 r.

- zakup środków trwałych:

- koparka kołowa wraz z wyposażeniem MECALAC 714 MW BASIC za kwotę 754,0 tys. zł (w tym 610,0 tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowane),
- wielofunkcyjna koparka MECALAC 714 MW za kwotę; 750,3 tys. zł (w tym 615,0 tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowane).

Zakupione koparki wykazane zostały w ewidencji środków trwałych przedsiębiorstwa i są aktualnie użytkowane.

- modernizacja obiektu: wykonano odwodnienie terenu i utwardzenie nawierzchni bazy transportowo-sprzętowej i magazynowej w Wołominie przy ul. Łukasiewicza 14, o powierzchni 13,360 m² - kwota wydatków kwalifikowanych 3 500 tys. zł,

- zwiększenie zatrudnienia: zatrudniono dwie osoby na stanowisku operatorów koparek.

(dowód: akta kontroli str.245-279)

We wniosku o dofinansowanie, w części C5 *Cel projektu i uzasadnienie potrzeby jego realizacji*, przedsiębiorca wskazał m.in., że celem przedsięwzięcia jest rozbudowa istniejącego przedsiębiorstwa oraz dywersyfikacja produkcji poprzez wprowadzenie na rynek nowych usług budowlanych i zmiana w sposobie wykonywania niektórych usług mająca na celu usprawnienie i unowocześnienie procesu wykonania niektórych prac remontowo-budowlanych.

Przychody przedsiębiorstwa ze sprzedaży usług wynosiły [...] ⁸

(dowód: akta kontroli str. 161-242, 280)

W związku zakładanymi wskaźnikami rezultatu projektu, właściciel przedsiębiorstwa wyjaśnił między innymi, że dzięki zakupionym koparko-ładowarkom aktualnie oferuje na rynku dużo wydajniejsze i nowocześniejsze usługi. Pomimo obecnej trudnej sytuacji na rynku przedsiębiorstwo funkcjonuje. Nowoczesny sprzęt pozwala na świadczenie usług budowlanych polegających na budowie i remoncie przystanków tramwajowych, dróg torowych, dróg kołowych, placów, parkingów oraz odwodnieniu torowisk. Pozwala on wykonywać prace przy jednoczesnym korzystaniu z jezdni przez innych użytkowników. Przedmiotowe maszyny podnoszą konkurencyjność usług i usprawniają wykonywanie robót budowlanych szczególnie w warunkach miejskich i przy dużym natężeniu ruchu.

(dowód: akta kontroli str. 281-288)

Do czasu zakończenia kontroli w przedsiębiorstwie, wszystkie wskaźniki rezultatu projektu określone we wniosku o dofinansowanie zostały osiągnięte i utrzymane. Osiągnięto również wskaźniki produktu w zakresie liczby dokapitalizowanych przedsiębiorstw, zakupionych środków trwałych oraz powierzchni zmodernizowanych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 252-279)

Ustalone
nieprawidłowości

W okresie objętym kontrolą nie zrealizowano w pełni wskaźnika produktu dotyczącego utworzenia 11 nowych miejsc pracy.

W punkcie C5 wniosku o dofinansowanie (*Cel projektu i uzasadnienie potrzeby jego realizacji*) przedsiębiorca wskazał, iż nastąpi wzrost zatrudnienia o 11 pracowników. Również w punkcie E 1.2 przedsiębiorca wskazał, iż projekt wygeneruje co najmniej 11 nowych miejsc pracy. Osiem osób miało zostać zatrudnionych na stanowisku pracownik budowlany oraz trzy na stanowisku operatora koparki.

⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm. w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.,

Na dzień składania wniosku o dofinansowanie, tj. 9 września 2008 r. przedsiębiorstwo zatrudniało 21 pracowników budowlanych oraz 4 operatorów koparek. W 2009 r. liczba zatrudnionych pracowników budowlanych wahała się w poszczególnych miesiącach od 16 do 18, w 2010 r. od 17 do 21, w 2011 r. od 18 do 20, w 2012 r. od 13 do 19, w 2013 r. do października liczba pracowników wahała się od 11 do 15. Podobnie w momencie składania wniosku o dofinansowanie zatrudnionych w przedsiębiorstwie było 4 operatorów koparek. Liczba ta wzrosła do 5 we wrześniu 2010 r. oraz 7 w październiku. Następnie od listopada 2010 r. do zakończenia kontroli liczba zatrudnionych operatorów koparek wynosiła 6 osób.

(dowód: akta kontroli str. 289-304)

Jak wyjaśnił, właściciel przedsiębiorstwa wskaźnik zatrudnienia i ewentualny jego wzrost powinien być analizowany w oparciu o średnioroczny poziom zatrudnienia który w chwili składania wniosku wynosił 31 pracowników, w 2009 i 2010 r. 46, w 2011 r. 49 zaś w 2012 r. 42. We wniosku o dofinansowanie, jak również w umowie o dofinansowanie brak jest zobowiązania, zgodnie z którym w okresie realizacji projektu, a także w okresie kolejnych 3 lat nie ulegnie zmianie struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwie oraz, iż nie ulegnie zmianie ilość zatrudnionych pracowników. Warunkiem dofinansowania realizacji projektu było stworzenie 11 miejsc pracy, a nie wzrost zatrudnienia o dodatkowych 11 pracowników. Zgodnie z przekazanymi wytycznymi, priorytetem dla prawidłowej realizacji projektu miało być utrzymanie jedynie zatrudnienia 11 pracowników zatrudnionych w związku z projektem, a nie ogólny wzrost zatrudnienia. Przedsiębiorstwo z pewnością zatrudnia wskazaną we wniosku o dofinansowanie liczbę pracowników w strukturze 3 operatorów i 8 pracowników budowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 282-288, 305-436)

W ocenie NIK, fakt iż przedsiębiorstwo zatrudniało liczbę pracowników, która nominalnie przekraczała określoną we wniosku wartość dla wskaźnika realizacji produktu, nie oznacza iż wskaźnik ten został osiągnięty. Niezrealizowany został cel polegający na wygenerowaniu co najmniej 11 nowych miejsc pracy u beneficjenta w wyniku realizacji projektu, do którego odnosi się zakładana we wniosku wartość wskaźnika. Ponadto powoływany w powyższych wyjaśnieniach średnioroczny poziom zatrudnienia nie jest adekwatny do wskaźnika produktu określonego we wniosku gdyż obejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie, w tym biurowych.

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzenia nieprawidłowości, osiągnięcie i utrzymanie zakładanych efektów realizacji projektu oraz wskaźników produktu i rezultatu, z uwzględnieniem zasady trwałości.

Ocena cząstkowa

2. Monitorowanie trwałości projektu oraz obszarów szczególnego ryzyka w zakresie osiągnięcia i utrzymania celów i wskaźników określonych dla projektu

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z Wytycznymi IZ, do których stosowania przedsiębiorca zobowiązał się § 3 ust. 15 pkt 3 umowy o dofinansowanie, Beneficjenci mają obowiązek sporządzania i składania do MJWPU sprawozdań m.in. w zakresie wypełniania obowiązku utrzymania trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania celu projektu w okresie trwałości projektu za rok poprzedni najpóźniej do 31 stycznia.

W trakcie kontroli ustalono, że terminowo zostało złożone sprawozdanie za rok 2011.

Ustalone
nieprawidłowości

Sprawozdanie za 2012 r. zostało złożone w dniu 12 czerwca, to jest ponad pięć miesięcy po terminie. Ponadto oba sprawozdania nie odzwierciedlały prawidłowo stanu realizacji wskaźnika produktu dotyczącego liczby utworzonych miejsc pracy we wspartym przedsiębiorstwie. Wykazywano w nich utworzenie 11 nowych miejsc pracy, gdy faktycznie utworzono tylko dwa nowe miejsca pracy na stanowiskach operatorów koparek.

(dowód: akta kontroli str.437-459)

Właściciel przedsiębiorstwa wyjaśnił, że sprawozdanie za 2012 r. zostało złożone nieterminowo z powodu nie dopilnowania obowiązków przez pracownika zajmującego się projektem.

(dowód: akta kontroli str. 461-462)

Ocena częściowa

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, wywiązywanie się Beneficjenta z obowiązków sprawozdawczych wobec MJWPU.

3. Informacje dodatkowe (badanie ankietowe)

W badaniu ankietowym przeprowadzonym w trakcie niniejszej kontroli, którego celem było pozyskanie informacji dotyczących opinii Beneficjenta na temat efektów i wpływu otrzymanego dofinansowania na poprawę konkurencyjności i innowacyjności jego przedsiębiorstwa, właściciel przedsiębiorstwa poinformował, że bez uzyskania wsparcia z budżetu Unii Europejskiej inwestycja nie byłaby realizowana. Realizacja projektu wpłynęła na rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa oraz wprowadzenie na rynek nowych usług. Zwrócił również uwagę, iż obowiązujące przepisy w zakresie wspomagania MŚP wymagają dalszych udoskonaleń, w szczególności w zakresie ich przejrzystości.

(dowód: akta kontroli str. 463-465)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o:

1. podjęcie działań w celu osiągnięcia i utrzymania wskaźnika produktu projektu w zakresie utworzenia 11 nowych miejsc pracy,
2. terminowe składanie, odzwierciedlających stan faktyczny wskaźników realizacji projektu, sprawozdań w zakresie monitorowania trwałości projektu oraz obszarów szczególnego ryzyka.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

⁹ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia grudnia 2013 r.

Kontroler
Robert Kaczmarczyk
doradca prawny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Andrzej Panasiuk

.....
podpis